

I henhold til adresseliste

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kristin Lugg, 69247558

Olav Thøger Haaverstad, 32 26 68 28

Tone Mejlgaard, 22003661

Oppstart av verneprosess for 19 skogområder i Viken

Fylkesmannen melder med dette oppstart av verneprosess for 13 nye og utvidelse av seks eksisterende naturreservater i Viken. Hensikten med meldingen er å innhente synspunkter og sikre medvirkning før det lages et konkret verneforslag. Innspill sendes til Fylkesmannen i Oslo og Viken innen 30. november 2020.

Melding om oppstart

I samsvar med naturmangfoldloven § 42, melder Fylkesmannen med dette oppstart av verneprosess for følgende nye områder:

- **Austadmarka**, Drammen kommune, ca. 1580 daa. Eid av tre private grunneiere.
- **Beia**, Nesbyen kommune, ca. 7800 daa. Eid av 32 private grunneiere og OVF.
- **Hagaevju**, Nes kommune, ca. 145 daa. Kommunalt eid og to private grunneiere.
- **Hvalpåsen**, Hole kommune, ca. 3650 daa. Eid av 20 private grunneiere.
- **Lekumelva**, Indre Østfold kommune, ca. 44 daa. Eid av én privat grunneier.
- **Narvestaddalen**, Indre Østfold kommune, ca. 67 daa. Eid av én privat grunneier.
- **Ormåsen**, Moss kommune, ca. 21 daa. Eid av én privat grunneier.
- **Rudbekken**, Nesbyen kommune, ca. 510 daa. Eid av én privat grunneier.
- **Råbjørn**, Nannestad kommune, alternativ A ca. 2249 daa, alternativ B ca. 2488 daa. Eid av én privat grunneier.
- **Skaråsen**, Drammen kommune, ca. 2250 daa. Kommunalt eid og fem private grunneiere.
- **Styggvassdalen**, Lørenskog kommune, ca. 490 daa. Eid av to private grunneiere.
- **Sørbråten**, Bærum kommune, ca. 103 daa. Eid av én privat grunneier.
- **Thorshaug**, Gjerdrum kommune, ca. 214 daa. Eid av to private grunneiere.

Samtidig meldes oppstart av verneprosess for utvidelse av følgende områder:

- **Nannestad kapellangård** naturreservat, Nannestad kommune. Utvidelse på ca. 86 daa. Eid av tre private grunneiere.
- **Ramsåsen** naturreservat, Bærum kommune. Utvidelse på ca. 1261 daa. Kommunalt eid og to private grunneiere.

- **Rudskampen** naturreservat, Nannestad kommune. Utvidelse på ca. 153 daa. Eid av én allmenning og én privat grunneier.
- **Rødsåsen** naturreservat, Moss kommune. Utvidelse på ca. 125 daa. Eid av én privat grunneier.
- **Tverrbergkastet** naturreservat, Lier kommune. Utvidelse på ca. 45 daa. Eid av én privat grunneier.
- **Vestre Risenhøgda og Fuglemosen** naturreservater, Aurskog-Høland kommune. Utvidelser på ca. 4291 daa. Eid av fem private grunneiere.

Aktuell verneform er naturreservat etter naturmangfoldloven § 37. Kart over områdene kan sees på Fylkesmannens hjemmeside www.fylkesmannen.no/ov under miljø og klima, eller oversendes per post ved forespørsel. Vi gjør spesielt oppmerksom på at avgrensningene ikke er et verneforslag, men er det arealet som skal utredes videre i verneprosessen. Det må forventes endringer.

Områdene er tilbudt for vern av skogeierne selv gjennom ordningen med frivillig vern av skog.

Om formålet med vernet og områdene

Skogvernet skal bidra til at ingen arter og naturtyper utrykkes og at et representativt utvalg av norsk natur bevares for kommende generasjoner. Halvparten av alle truede arter i Norge, og en rekke truede naturtyper, finnes i skogen. De aller fleste av disse artene er knyttet til den eldste, urørte skogen. Veldig mange arter av insekter, sopp og flere fuglearter er avhengig av gammel skog og død ved. Ved vern får skogen bestå og utvikle seg fritt, og mange arters livsmiljø sikres. Skogvern er derfor et viktig og prioritert tiltak for å bevare norsk naturmangfold. Stortinget har satt et mål om vern av 10 % av skogarealet i Norge.

Austadmarka ligger i Drammen kommune, sør for Drammen by og øst for Konnerud, og er på ca. 1580 dekar. Området er kartlagt for naturverdier og vurdert til å ha regional verdi (**). De viktigste vernekvalitetene er knyttet til at området har stor variasjon, har store areal med kalkskog og er et rikt og forholdsvis stort område i lavlandet. Vi har avgrenset et større areal enn det som er avgrenset som verneverdig i kartleggingsrapporten. Vi har befart området, og vurderer at arealet på sikt vil utvikle verneverdier, og at det i et langsiktig perspektiv vil være hensiktsmessig å inkludere det i et vern når det først gjennomføres en verneprosess i området.

Beia ligger i Nesbyen kommune, sørvest for Nesbyen sentrum, og er på ca. 7800 dekar. I utgangspunktet var et større areal som strakte seg lenger nordover tilbudt for vern, og ble kartlagt i 2018, men på grunn av etablering av sykkelsti og mulig gondol er tilbudet redusert. Det området som nå er tilbudt er vurdert til å ha regionalt viktige naturkvaliteter (**). Store deler av området er dominert av granskog, og verdiene er i hovedsak knyttet til at dette er et forholdsvis stort, variert og rimelig avgrenset skogområde uten nyere inngrep.

Hagaevju ligger nord for Auli i Nes kommune, og utgjør deler av et større ravinesystem. Tilbudet ligger på begge sider av en evje. Området har innslag av rik og forholdsvis fuktig eldre ensjiktet granskog i dels sammenbruddfase, samt parti med noe eldre boreal løvskog. Hogstspor finnes og i øst inngår lysløyper og noe beiteareal. Det vil bli sett nærmere på avgrensning mot lysløypene. Området anses som et restaureringsareal med prioriterte skogtyper som relativt raskt vil få økt kvalitet og med potensiale for utvidelse/ytterligere vern i ravinedalen på sikt. Området ble naturfaglig registret gjennom ravinekartleggingen i Nes i 2016.

Hvalpåsen ligger i Hole kommune i de bratte skråningene fra Krokskogen og ned mot Holsfjorden på begge sider av E16. Det tilbudte området er på om lag 3650 dekar. Det er gjennomført flere

naturfaglige kartlegginger i området. Det er ikke gjort en samlet vurdering for hele området iht. metodikken for vurdering av skogvernområder, men felles for alle kartlegginger som er gjennomført er at de viser at området har svært store naturverdier. En liten del av området som ble vurdert for vern etter markaloven i 2009 ga alene vurderingen nasjonalt verneverdig (***), og i en kalkskogkartlegging gjennomført i 2018 vurderes søndre deler av området å inneha store naturkvaliteter av høy verdi i både nasjonal og internasjonal sammenheng. Verdiene er i hovedsak knyttet til gammel og rik barskog, edellauvskog og blandingsskoger hvor store deler er på kalkrik grunn. Store deler av området er dekket av naturtyper. Videre inneholder området bekkeløfter og rasmark, og er generelt svært variert. Det inneholder også et stort antall rødlistearter, både kartplanter, sopp, lav og insekter. Området som helhet er derfor trolig nasjonalt verneverdig og svært viktig.

Lekumelva ligger i Indre Østfold kommune, på ca. 60-90 moh., vest for Mysen. Området utgjør et lavereliggende og høyproduktivt skogareal i en bratt leirskrent på sørøstsiden av Lekumelva. De største kvalitetene ved området er at det inneholder høyproduktiv gammel edelløvskog på ustabil rik leire med en god forekomst av død ved.

Narvestaddalen ligger i Indre Østfold kommune, på ca. 80-125 moh., sørvest for Mysen. Området utgjør et lavereliggende og høyproduktivt skogareal innenfor et større ravinesystem. De største kvalitetene ved området er at det inneholder en stor andel høyproduktiv gammel og lavereliggende grandominert skog på rik mark, med stort innslag av død ved av flere treslag.

Ormåsen ligger i Moss kommune, på Søndre Jeløy. Området ligger i nærheten av Grønliparken naturreservat og vurderes som en utvidelse av dette reservatet. Området omfatter en skråning med høyproduktiv edelløvskog med innslag av trær med store dimensjoner.

Rudbekken ligger i Nesbyen kommune, i lia på østsiden av Hallingdalselva, ca 3 km nord for Nesbyen sentrum. Området er på om lag 510 dekar og ble kartlagt for naturverdier i 2019. Samlet er området verdisatt til regionalt viktig (***) og fyller i høy grad mangler i skogvernet. Verdiene er særlig knyttet til eldre rik lågurt gran- og furuskog og delvis knyttet til stor variasjon i gradienten oppover lisen.

Råbjørn ligger i Nannestad kommune, mellom Skotjernfjellet og Rudskampen nord i Romerriksåsene. Området er vurdert til å ha regional verdi (**). De viktigste kvalitetene er knyttet til eldre fuktig granskog og innslag av gammel furuskog, som inngår i et større økologisk nettverk av gammel naturskog i verneområdene i Romerriksåsene. Den eldre skogen i tilbudsområdet er fragmentert av ungsog. Det legges frem to alternative avgrensinger, der det ene ekskluderer noe eldre granskog og et større areal yngre skog.

Skaråsen ligger i Drammen kommune, på åsen mellom Drammenselva og innsjøen Eikeren. Området er på ca. 2250 dekar og ble kartlagt for naturverdier i 2019. Området utgjør et høyereliggende areal og en bratt sørvendt lise, samt mindre lisider også mot nord og øst. De største kvalitetene ved området er knyttet til gammel granskog på middels og høy bonitet og det er samlet vurdert som et verneverdig område med regional verdi (**).

Styggvassdalen ligger i Lørenskog kommune, like øst for Losby bruk, nordøst i Østmarka. Området ligger på ca. 190-330 moh., og utgjør østvendte og vestvendte lisider med en smal dal mellom. Lokaliteten dekker hele gradienten fra sump til kolle, og har stor variasjon i vegetasjonstyper. De største kvalitetene ved området er forekomsten av gammel naturskogpreget gran- og furuskog, som i større partier har mye død ved av ulike størrelser og nedbrytningsgrader. Det er et relativt høyt

innslag av rikere skogtyper. Flere signalarter og rødlistede arter knyttet til både gran og furu er påvist. Samlet vurderes Styggvassdalen å være nasjonalt viktig (***) og det dekker flere av manglende i skogvernet.

Sørbråten utgjør et lite, høyproduktivt og lavereliggende areal syd for Jordbru, sørvest i Bærum kommune. Området inneholder varmekjær kildeløvskog, som er en særlig sjelden og truet naturtype. Lokaliteten må sies å være forholdsvis stor for denne skogtypen. Skogen er en del påvirket og grøftet, men vi vurderer at det er et godt restaureringspotensial. Arealet ligger i kort avstand til naturreservatene Ringiåsen, Trollmyr og Ramsåsen med foreslått utvidelse, der det også er innslag av arealer med liknende kvaliteter. Det er ikke foretatt nye naturfaglige registreringer i forbindelse med frivillig vern.

Thorshaug ligger på vestsiden av Leira i Gjerdrum kommune innenfor et ravinesystem i marin leire. Arealet inngikk i fuktskogkartleggingen i 2019. De viktigste kvalitetene ved området er knyttet til at det utgjør et lavereliggende og høyproduktivt ravineskogareal med lite påvirket og gammel granskog som er forholdsvis rik på død ved. Viktig er også arealene med flommarksskog (VU). Området har med dette høy grad av inndekning av mangler i skogvernet.

Nannestad kapellangård naturreservat ligger ved Løken, nord for Krokfossvegen og vest for Leira i Nannestad kommune. Formålet med eksisterende vern er å bevare et område som består av en særegen ravine med dets biologiske mangfold. Foreslått utvidelse dekker større deler av den svært viktige ravinedalen med kvaliteter knyttet til gammel boreal løvskog på høy bonitet. Ravinedynamikken er aktiv med stedvis sammenbrudd i tresjiktet, eksponerte leirflater og med sumpmark/kildefremspring i bunnen. Forslaget vurderes å være et viktig tillegg til eksisterende vern.

Ramsåsen ligger rett vest for det nevnte området Sørbråten i Bærum kommune. Eksisterende reservat foreslås utvidet i nordvest og sydøst. Utvidelsene utviser betydelig variasjon, og vil gi viktig supplement og buffer til eksisterende reservat. Kvalitetene er knyttet til bl.a. gammel granskog med mye død ved, rik edelløv- og blandingsskog med godt restaureringspotensiale og varmekjær kildeløvskog, i tillegg til relativt intakt myr med stor verdi for fugl. Området oppfyller flere mangler i skogvernet knyttet til bl.a. dels lavereliggende område i sørboreal sone med rikere skogtyper, skog med naturskogselementer og viktige forekomster av rødlistearter.

Rudskampen naturreservat ligger i Nannestad kommune, nord i Romerriksåsene. Området foreslås utvidet i vest, med kort avstand til foreslåtte Råbjørn, og i nordøst. Utvidelsen omfatter et lite areal, men har gammel skog og en relativt høy konsentrasjon av registrerte rødlistearter. Blant de registrerte artene er lappkjuke (EN). Arealet utgjør arronderingsmessig en naturlig utvidelse av eksisterende reservat, men ungskog er holdt utenom.

Rødsåsen naturreservat ligger i Moss kommune, på Søndre Jeløy. Området foreslås utvidet i øst. Utvidelsen omfatter et areal med lavereliggende, høyproduktivt skogareal på næringsrikt jordsmonn, og vil supplere verneverdiene i eksisterende reservat.

Tverrbergkastet naturreservat ligger i Lier kommune, i lia ned mot Holsfjorden. Den foreslåtte utvidelsen er et mindre areal (45 dekar) nordover fra eksisterende reservat. Arealet er kartlagt i forbindelse kalkskogkartlegging og NIN-kartlegging i 2018 og i forbindelse med konsekvensutredninger i området. De viktigste verdiene knytter seg til gammel lavlandsgranskog og rik edellauvskog og vil supplere verneverdiene i eksisterende reservat.

Eksisterende Vestre Risenhøgda og Fuglemosen naturreservater foreslås utvidet og sammenslått til et verneområde. Selve forslaget ligger sør i Aurskog-Høland kommune, på grensen mot Marker og utgjør et småkupert landskap. De viktigste vernekvalitetene er knyttet til gammel naturskog av furu, eldre granskog og ospesuksesjoner. Det er også viktige kvaliteter knyttet til myr, myrkant og noe sumpskog. Området er laveliggende, godt arrondert og av relativt stor størrelse. Samlet er området vurdert å være av regional verdi (**). Risenhøgda og Fuglemosen naturreservat foreslås som nytt områdenavn.

Les mer om områdene

Det kan leses mer om hvert enkelt område i de respektive naturfaglige rapportene lagt ut på Fylkesmannens hjemmeside. Der det er vurdert tilstrekkelig med allerede kjent kunnskap om naturverdiene, henvises det til mer informasjon i www.naturbase.no.

Hva innebærer vernet?

Vern av områdene vil medføre at ingen kan foreta seg noe som forringer verneverdiene og at vegetasjon og dyreliv er vernet mot skade og ødeleggelse. Dette innebærer forbud mot hogst, fysiske inngrep og motorferdsel. Bruk av områdene til blant annet friluftsliv, jakt, fiske, bær- og sopplukking vil derimot være tillatt. Hvilke bestemmelser som gjelder for det enkelte område, blir beskrevet i verneforskriften når verneforslagene kommer på formell høring.

Innspill og videre prosess

Fylkesmannen melder nå oppstart av verneplanarbeid for å innhente synspunkter og sikre medvirkning før det utformes et konkret verneforslag. Vi vil gjerne ha opplysninger om naturverdier og brukerinteresser, og ønsker innspill som kan bidra til gode løsninger for både bruk og vern. Vi ber fylkeskommunen og kommunen vurdere hvordan lokale og regionale planer best kan tilpasses verneforslaget.

Etter gjennomgang av kommentarer til oppstartsmeldingen og drøftinger med grunneierne og deres organisasjoner, vil verneforslaget med detaljert områdeavgrensning og verneforskrifter sendes på høring med frist på to måneder for å komme med uttalelse. I høringen vil det også gis en nærmere beskrivelse av områdene. Etter høringen vil Fylkesmannen gå gjennom uttalelser, gjøre eventuelle justeringer og sende vår tilrådning for vern til Miljødirektoratet. Endelig vernevedtak fattes av Kongen i Statsråd.

Ved frivillig vern forutsettes det at grunneierne og staten blir enige og inngår avtale om erstatning, avgrensning og vernebestemmelser før vernevedtak. Slike avtaler er kun inngått for et fåtall av områdene, men skogeierne har direkte eller via skogeierforeningen akseptert oppstart av verneprosess. I løpet av prosessen vil forhandlingene avklare om det er grunnlag for en endelig avtale.

Merknader til oppstartsmeldingen

Merknader til oppstartsmeldingen og innspill til verneplanarbeidet sendes pr e-post til fmovpost@fylkesmannen.no eller som brevpost til: Fylkesmannen i Oslo og Viken, Postboks 325, 1502 Moss.

Frist for å komme med merknader er 30. november 2020.

Dette brevet sendes til grunneiere og andre aktuelle høringsinstanser. Adresselisten er lagt ut på Fylkesmannens hjemmeside. Vi ber om å bli kontaktet ved feil eller mangler i listen.

Ta gjerne kontakt med Fylkesmannen dersom dere har spørsmål.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Tone Mejlgaard
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kontaktinformasjon til saksbehandlere:

Kristin Lugg, 69247558, krlug@fylkesmannen.no
Olav Thøger Haaverstad, 32266828, fmbuoth@fylkesmannen.no
Tone Mejlgaard, 22003661, fmoatme@fylkesmannen.no